ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ അഷ്ടചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ അഷ്ടചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
അഥ വിജ്ഞായ ഭഗവാൻ സർവാത്മാ സർവദർശനഃ।
സൈരന്ധര്യാഃ കാമതപ്തായാഃ പ്രിയമിച്ഛൻ ഗൃഹം യയൗ ॥ **1** ॥

മഹാർഹോപസ്കരൈരാഢ്യം കാമോപായോപബൃംഹിതം।
മുക്താദാമപതാകാഭിർവിതാനശയനാസനൈഃ।
ധൂപൈഃ സുരഭിഭിർദീപൈഃ സ്രഗ്ഭിരപി മണ്ഡിതം ॥ **2** ॥

ഗൃഹം തമായാന്തമവേക്ഷ്യ സാഽഽസനാത്
സദ്യഃ സമുത്ഥായ ഹി ജാതസംഭ്രമാ।
യഥോപസംഗമ്യ സഖീഭിരച്യുതം
സഭാജയാമാസ സദാസനാദിഭിഃ ॥ **3** ॥

തഥോദ്ധവഃ സാധു തയാഭിപൂജിതോ
ന്യഷീദദുർവ്യാമഭിമൃശ്യ ചാസനം।
കൃഷ്ണോഽപി തൂർണം ശയനം മഹാധനം
വിവേശ ലോകാചരിതാന്യനുവ്രതഃ ॥ **4** ॥

സാ മജ്ജനാലേപദുകൂലഭൂഷണ -
സ്രഗ്ഗന്ധതാംബൂലസുധാസവാദിഭിഃ।

പ്രസാധിതാത്മോപസസാര മാധവം
സവ്രീഡലീലോത്സ്മിതവിഭ്രമേക്ഷിതൈഃ ॥ **5** ॥

ആഹൂയ കാന്താം നവസംഗമഹ്രിയാ
വിശങ്കിതാം കങ്കണഭൂഷിതേ കരേ ।
പ്രഗൃഹ്യ ശയ്യാമധിവേശ്യ രാമയാ
രേമേഽനുലേപാർപണപുൺയലേശയാ ॥ **6** ॥

സാനംഗതപ്തകുചയോരുരസസ്തഥാക്ഷ്ണോ -
ർജിഘ്രന്ത്യനന്തചരണേന രുജോ മൃജന്തീ ।
ദോർഭ്യാം സ്തനാന്തരഗതം പരിരഭ്യ കാന്ത -
മാനന്ദമൂർതിമജഹാദതിദീർഘതാപം ॥ **7** ॥

സൈവം കൈവൽയനാഥം തം പ്രാപ്യ ദുഷ്പ്രാപമീശ്വരം ।
അംഗരാഗാർപണേനാഹോ ദുർഭഗേദമയാചത ॥ **8** ॥

ആഹോഷ്യതാമിഹ പ്രേഷ്ഠ ദിനാനി കതിചിൻമയാ ।
രമസ്വ നോത്സഹേ ത്യക്തും സംഗം തേഽംബുരുഹേക്ഷണ ॥ **9** ॥

തസ്യൈ കാമവരം ദത്ത്വാ മാനയിത്വാ ച മാനദഃ ।
സഹോദ്ധവേന സർവേശഃ സ്വധാമാഗമദർചിതം ॥ **10** ॥

ദുരാരാധ്യം സമാരാധ്യ വിഷ്ണും സർവേശ്വരേശ്വരം ।
യോ വൃണീതേ മനോഗ്രാഹ്യമസത്ത്വാത് കുമനീഷ്യസൗ ॥ **11** ॥

അക്രൂരഭവനം കൃഷ്ണഃ സഹരാമോദ്ധവഃ പ്രഭുഃ ।
കിഞ്ചിച്ചികീർഷയൻ പ്രാഗാദക്രൂരപ്രിയകാമ്യയാ ॥ **12** ॥

സ താൻ നരവരശ്രേഷ്ഠാനാരാദ് വീക്ഷ്യ സ്വബാന്ധവാൻ ।
പ്രത്യുത്ഥായ പ്രമുദിതഃ പരിഷ്വജ്യാഭ്യനന്ദത ॥ **13** ॥

നനാമ കൃഷ്ണം രാമം ച സ തൈരപ്യഭിവാദിതഃ।
പൂജയാമാസ വിധിവത് കൃതാസനപരിഗ്രഹാൻ ॥ **14** ॥

പാദാവനേജനീരാപോ
ധാരയംഛിരസാ നൃപ।
അർഹണേനാംബരൈർദിവ്യൈ -
ർഗന്ധസ്രഗ്ഭൂഷണോത്തമൈഃ ॥ **15** ॥

അർചിത്വാ ശിരസാഽഽനമ്യ പാദാവങ്കഗതൗ മൃജൻ।
പ്രശ്രയാവനതോഽക്രൂരഃ കൃഷ്ണരാമാവഭാഷത ॥ **16** ॥

ദിഷ്ട്യാ പാപോ ഹതഃ കംസഃ സാനുഗോ വാമിദം കുലം।
ഭവദ്ഭ്യാമുദ്ധൃതം കൃച്ഛ്രാദ് ദുരന്താച്ച സമേധിതം ॥ **17** ॥

യുവാം പ്രധാനപുരുഷൗ ജഗദ്ധേതൂ ജഗൻമയൗ।
ഭവദ്ഭ്യാം ന വിനാ കിഞ്ചിത് പരമസ്തി ന ചാപരം ॥ **18** ॥

ആത്മസൃഷ്ടമിദം വിശ്വമൻവാവിശ്യ സ്വശക്തിഭിഃ।
ഈയതേ ബഹുധാ ബ്രഹ്മൻ ശ്രുതപ്രത്യക്ഷഗോചരം ॥ **19** ॥

യഥാ ഹി ഭൂതേഷു ചരാചരേഷു
മഹ്യാദയോ യോനിഷു ഭാന്തി നാനാ।
ഏവം ഭവാൻ കേവല ആത്മയോനി -
ഷ്വാത്മാഽഽത്മതന്ത്രോ ബഹുധാ വിഭാതി ॥ **20** ॥

സൃജസ്യഥോ ലുമ്പസി പാസി വിശ്വം
രജസ്തമഃസത്ത്വഗുണൈഃ സ്വശക്തിഭിഃ।
ന ബധ്യസേ തദ്ഗുണകർമഭിർവാ
ജ്ഞാനാത്മനസ്തേ ക്വ ച ബന്ധഹേതുഃ ॥ **21** ॥

ദേഹാദ്യുപാധേരനിരൂപിതത്വാദ്
ഭവോ ന സാക്ഷാന്ന ഭിദാഽഽത്മനഃ സ്യാത്।
അതോ ന ബന്ധസ്തവ നൈവ മോക്ഷഃ
സ്യാതാം നികാമസ്ത്വയി നോഽവിവേകഃ ॥ **22** ॥

ത്വയോദിതോഽയം ജഗതോ ഹിതായ
യദാ യദാ വേദപഥഃ പുരാണഃ।
ബാധ്യേത പാഖണ്ഡപഥൈരസദ്ഭി -
സ്തദാ ഭവാൻ സത്ത്വഗുണം ബിഭർതി ॥ **23** ॥

സ ത്വം പ്രഭോഽദ്യ വസുദേവഗൃഹേഽവതീർണഃ
സ്വാംശേന ഭാരമപനേതുമിഹാസി ഭൂമേഃ।
അക്ഷൗഹിണീശതവധേന സുരേതരാംശ -
രാജ്ഞാമമുഷ്യ ച കുലസ്യ യശോ വിതൻവൻ ॥ **24** ॥

അദ്യേശ നോ വസതയഃ ഖലു ഭൂരിഭാഗാ
യഃ സർവദേവപിതൃഭൂതനൃദേവമൂർതിഃ।
യത്പാദശൗചസലിലം ത്രിജഗത് പുനാതി
സ ത്വം ജഗദ്ഗുരുരധോക്ഷജ യാഃ പ്രവിഷ്ടഃ ॥ **25** ॥

കഃ പണ്ഡിതസ്ത്വദപരം ശരണം സമീയാദ്
ഭക്തപ്രിയാദൃതഗിരഃ സുഹൃദഃ കൃതജ്ഞാത്।
സർവാൻ ദദാതി സുഹൃദോ ഭജതോഽഭികാമാ -
നാത്മാനമപ്യുപചയാപചയൗ ന യസ്യ ॥ **26** ॥

ദിഷ്ട്യാ ജനാർദന ഭവാനിഹ നഃ പ്രതീതോ
യോഗേശ്വരൈരപി ദുരാപഗതിഃ സുരേശൈഃ।
ഛിന്ധ്യാശു നഃ സുതകലത്രധനാപ്തഗേഹ -
ദേഹാദിമോഹരശനാം ഭവദീയമായാം ॥ **27** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇത്യർചിതഃ സംസ്തുതശ്ച ഭക്തേന ഭഗവാൻ ഹരിഃ।
അക്രൂരം സസ്മിതം പ്രാഹ ഗീർഭിഃ സമ്മോഹയന്നിവ ॥ **28** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
ത്വം നോ ഗുരുഃ പിതൃവ്യശ്ച ശ്ലാഘ്യോ ബന്ധുശ്ച നിത്യദാ।
വയം തു രക്ഷ്യാഃ പോഷ്യാശ്ച അനുകമ്പ്യാഃ പ്രജാ ഹി വഃ ॥ **29** ॥

ഭവദ്വിധാ മഹാഭാഗാ നിഷേവ്യാ അർഹസത്തമാഃ।
ശ്രേയസ്കാമൈർനൃഭിർനിത്യം ദേവാഃ സ്വാർഥാ ന സാധവഃ ॥ **30** ॥

ന ഹ്യമ്മയാനി തീർഥാനി ന ദേവാ മൃച്ഛിലാമയാഃ।
തേ പുനന്ത്യുരുകാലേന ദർശനാദേവ സാധവഃ ॥ **31** ॥

സ ഭവാൻ സുഹൃദാം വൈ നഃ ശ്രേയാംശ്രേയശ്ചികീർഷയാ।
ജിജ്ഞാസാർഥം പാണ്ഡവാനാം ഗച്ഛസ്വ ത്വം ഗജാഹ്വയം ॥ **32** ॥

പിതർയുപരതേ ബാലാഃ സഹ മാത്രാ സുദുഃഖിതാഃ।
ആനീതാഃ സ്വപുരം രാജ്ഞാ വസന്ത ഇതി ശുശ്രുമ ॥ **33** ॥

തേഷു രാജാംബികാപുത്രോ ഭ്രാതൃപുത്രേഷു ദീനധീഃ।
സമോ ന വർതതേ നൂനം ദുഷ്പുത്രവശഗോഽന്ധദൃക് ॥ **34** ॥

ഗച്ഛ ജാനീഹി തദ്വൃത്തമധുനാ സാധ്വസാധു വാ।
വിജ്ഞായ തദ് വിധാസ്യാമോ യഥാ ശം സുഹൃദാം ഭവേത് ॥ **35** ॥

ഇത്യക്രൂരം സമാദിശ്യ ഭഗവാൻ ഹരിരീശ്വരഃ।
സങ്കർഷണോദ്ധവാഭ്യാം വൈ തതഃ സ്വഭവനം യയൗ ॥ **36** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ദശമസ്കന്ധേ പൂർവാർധേ അഷ്ടചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ॥